

UNIVERZITET U SARAJEVU ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET ODSJEK ZA AUTOMATIKU I ELEKTRONIKU

Realizacija parking rampe

- PROJEKTOVANJE MIKROPROCESORSKIH SISTEMA - PROJEKTNA DOKUMENTACIJA -

Studenti: Džana Čankušić i Abdullah Awad

Mentor:

Doc. dr. sc. Nedim Osmić

Stručnjak iz prakse: Muhidin Hujdur, MoE - dipl. el. ing.

Asistent: Tarik Pozderac, MoE - dipl. el. ing.

Sarajevo, Juni 2023.

Sažetak

U radu se opisuje implementacija pojednostavljene rampe za ograničavanje ulaza na parking. Rampa se sastoji od nekoliko ključnih elemenata, uključujući parking taster, parking rampu, potenciometar i IC senzor.

Parking taster omogućava vozaču da podigne rampu pritiskom na taster, što omogućava prolaz automobila. Istovremeno, generira se potvrda o ulasku sa zabilježenim vremenom ulaska. Parking rampa se podiže i spušta pomoću DC motora visoke snage. Motor se okreće u jednom smjeru kako bi se rampa podigla, dok se u drugom smjeru rampa spušta. Za mjerenje pozicije (ugla) rampe koristi se potenciometar koji ima linearnu promjenu otpora. Ovisno o položaju rampe, potenciometar mjeri određenu vrijednost otpora, što omogućava određivanje ugla nagiba rampe. Infracrveni senzor provjerava prisutnost vozila ispod rampe. To sprječava neželjeno spuštanje rampe ako vozilo još nije prošlo.

Implementacija ovih elemenata omogućava efikasno upravljanje rampom za ograničavanje ulaza na parking, osiguravajući siguran i kontroliran pristup automobilima.

Ključne riječi: PLC, programgski jezik SoMachine, programski alat Vijeo dizajn, HMI, parking Rampa

Abstract

The paper describes the implementation of a simplified entrance barrier gate for a parking lot. The gate consists of several key elements, including a parking button, a parking ramp, a potentiometer, and an IC sensor.

The parking button allows the driver to raise the gate by pressing the button, enabling the passage of vehicles. Simultaneously, a confirmation of entry is generated with the recorded entry time. The parking ramp is raised and lowered using a high-power DC motor. The motor rotates in one direction to raise the ramp and in the opposite direction to lower it. To measure the position (angle) of the ramp, a potentiometer with a linear change in resistance is used. Depending on the ramp's position, the potentiometer measures a specific resistance value, allowing the determination of the ramp's inclination angle. An infrared sensor checks for the presence of vehicles under the ramp. This prevents the unwanted lowering of the ramp if a vehicle has not yet passed.

The implementation of these elements enables efficient control of the entrance barrier gate, ensuring a safe and controlled access for vehicles.

Keywords: PLC, programming language SoMachine, programic tool Vijeo design, HMI, parking ramp

Sadržaj

Po	opis slika	iii
Po	opis tabela	iv
1	Tehnički opis1.1 Zadatak1.2 Prijedlog rješenja	1 1 2
2	Izbor komponenti	3
3	Popis opreme	5
4	Predračun opreme	7
5	Lista signala	9
6	Grafički dio 6.1 Principijelna shema	10 10 11 16 21
7	Softversko rješenje	23
8	Uputstvo za rukovanje	27
9	Zaključak	30

Popis slika

6.1	Principijelna shema povezivanja	10
6.2	Spoljašnji izgled razvodnog ormara	21
6.3	Stub sa ekranom i tasterom za podizanje rampe	22
7.1	Blokovi SFC dijagrama	24
7.2	Blokovi SFC dijagrama	25
8.1	Početni panel na displeju	27
8.2	Panel da se preuzme potvrda na displeju	28
8.3	Panel poruke na displeju	28
8.4	Nema papira u sistemu	28
8.5	Motor ne radi	29

Popis tabela

3.1	Lista korištene opreme	6
4.1	Lista korištene opreme	8
5.1	Lista signala	ç

Tehnički opis

1.1 Zadatak

Potrebno je implementirati pojednostavljenu rampu za ograničavanje ulaza na parking. Rampa je opremljena sljedećim elementima:

- Parking tasterom. Vozač koji se približi parking rampi mora pritisnuti taster kako bi se podigla rampa, i omogućila prolazak. Istovremeno se izdaje i potvrda o ulasku sa zabilježenim vremenom ulaska.
- Parking rampom. Rampa se podiže i spušta uz pomoć DC (istosmjernog) motora velike snage (nominalni napon 100 V i nominalna struja 3 A). Ako se motor vrti u jednu stranu (pozitivan napon na motoru), rampa se podiže. Ako se pak motor vrti u drugu stranu (negativan napon na motoru), rampa se spušta.
- Za mjerenje pozicije (ugla) rampe se koristi potenciometar spregnut sa rampom. Potenciometar posjeduje linearnu promjenu otpora (0-10 KOhm), za promjenu ugla od 360 stepeni. Potenciometar je montiran tako da ako se rampa smatra kazaljkom na satu, pri položaju 6h potenciometar mjeri 0 K,pri položaju 9h mjeri 2.5K, pri položaju 12h mjeri 5K, položaju 3h mjeri 7.5K itd. Dakle, u normalnom, spuštenom horizontalnom položaju potenciometar mjeri 2.5K, dok u potpuno podignutom vertikalnom položaju potenciometar mjeri 5K.
- IC senzor. Radi se o digitalnom infracrvenom senzoru koji služi za provjeru da li se ispod rampe nalazi vozilo, kako bi se spriječilo neželjeno spuštanje rampe ukoliko vozilo još nije prošlo. IC senzor se napaja sa 24V DC (pinovi Vcc i Gnd), i daje vrijednosti 24V i 0V na izlazu Vout u zavisnosti da li se ispred senzora nalazi prepreka. Ukoliko nema vozila ispred senzora, onda on daje 0V, u protivnom da 24V. Za upravljanje motorom koristiti H-most.

1.2 Prijedlog rješenja

Da bismo pokrenuli sistem najprije je potrebno omogućiti napajanje okretanjem glavne sklopke na 1, a potom klikom na taster start čime započinjemo upravljnje parking rampe. Pokretanjem sistema rampa će se pozicionirati na vertikalni položaj ukoliko ranije nije bila.

Sistem se sastoji od glavnog tastera koji, pritiskom na njega, šalje signal PLC-u da otvori parking rampu. Prije nego se rampa otvori potrebno je da korisnik preuzme potvrdu sa vremenom ulaska u parking, u suprotnom rampa se neće podignuti. Ukoliko korisnik ne preuzme potvrdu u vremenskom trajanju od 30 sekundi, potrebno je da ponovno pritisne na taster jer se rampa neće podignuti.

Preuzimanjem potvrde pokreće se motor u jednu stranu putem H-mosta dok ne dostigne horizontalni položaj odnosno dok potenciometar na izlazune dadne vrijednost od 5V. Ukoliko senzor ne detektuje da je auto krenulo prolaziti kroz rampu u vremenskom periodu od 30 sekundi parking rampa će se zatvoriti i korisnik će morati ponovno pritisnuti na taster.

prolaskom kroz rampu senzor će detektovati prisustvo, te će slati logičku jedinicu na izlaz. Prolaskom auta senzor će potom poslati logičku nulu i pokrenut će se tajmer od 30 sekundi nakon čega će se parking rampa početi spuštati. Spuštanje se vrši paljenjem druge strane H-mosta za motor, koji radi sve dok rampa ne dostigne vertikalni položaj, odnosno dok potenciometar ne dadne na izlazu vrijednost od 2.5V.

Zbog mogućnosti da motor dođe do pregorijevanja, postavljen je i termički relej koji sprječava pregorijevanje motora. Ukoliko se motor pregrije, termički relej će se upaliti i parking rampa će prestati raditi dok se motor ne ohladi, i poslat će se odgovarajuća poruka na displej na HMI. Također, ukoliko dođe do nestanka papira za izdavanje potvrde, sistem će također poslati odgovarajuću poruku na HMI.

Izbor komponenti

Sistem je sastavljen od sljedećih komponenti:

- PLC M241 M241CE24T koji obezbjeđuje ispravno funkcionisanje sistema, povezivanje sa HMI-jem, te upravljanje pratećim aktuatorima.
- **HMIS5T** predstavlja grafički interfejs kao vezu između sistema i operatera postrojenja. Ispisuje poruke prolazniku, te izbacuje potvrdu sa vremenom ulaska.
- Napojna jedinica **ABL8RPS24050** proizvođača Schneider Electric, nazivnog DC napona 24 V i maksimalne izlazne struje 5 A.
- Napojna jedinica **PSE-9A** proizvođeča JBC, nazivnog DC napona 100V i maksimalne izlazne struje 9A.
- Taster **XA2EW33B1** je normally-open (NO) taster čiji je proizvođač Schneider Electric. Jedan služi za slanje signala da je automobil stigao i da se rampa podigne, dok je drugi start taster.
- NC taster **XA2EW34B2** koji je zadužen za hitan stop.
- NPN senzor udaljenosti **E3Z-D62** koji na izlazu daje logičku jedinicu ukoliko ispred senzora se nalazi automobil, u suprotnom daje logičku nulu.
- Potenciometar **XB5AD912R10K** proizvođača Schneider Electric koji se koristi za provjeru položaja rampe.
- DC motor **SCO-P56SX025** sa 100 V koji je dovoljan da podigne rampu prosječne mase 5 kg i okreće se u oba smjera.
- Osigurač A9F54106 proizvodača Schneider Electric, nazivne struje 6 V.
- Relej RXG21KD proizvođača Schneider Electric koji omogućuje DC upravljački krug od 100 V.
- NSYTRV22 redne stezaljke koje omogućavaju povezivanje vanjskih elemenata sistema.
- A9A26500 odvodnik prenapona. Služi za zaštitu opreme u ormaru od mrežnih prenapona.
- Sijalica DL1CF380 proizvođača Schneider Electric za indikaciju prisustva AC napona u ormaru.

- Sijalica **DL1CF220** proizvođača Schneider Electric za indikaciju prisustva DC napona u ormaru.
- LRD086 termički relej proizvođača Schneider Electric za zaštitu motora. Opseg podešavanja struje opterećenja je 2.5 A 4 A.
- Kontaktor LC2D09F7 za upravljanje motorom proizvođača Schneider Electric.
- Sklopnik **LP1K0610BD** za pokretanje motora, Schneider Electric proizvođača. Nazivna struja je 6 A.
- **A9D55604** FID sklopka proizvodača Schneider Electric, nazivne struje 4A, koja služi za zaštitu od strujnog udara.
- Grebenasta sklopka **K1A001ACH**, glavni prekidač. Ova sklopka služi za pokretanje sistema.
- NSYS3X4315 razvodni ormar za ugradnju opreme.

Popis opreme

Br.	Naziv komponente	Vrsta	Količina	Namjena	Položaj u dokumentaciji
1	M241 M241CE24T	PLC	1	upravljanje sistemom	2-C3
2	HMIS5T	HMI	1	prikaz stanja sistema	2-D13
3	ABL8RPS24050	napojna jedinica	1	istosmjerno napajanje PLC-a	1-C12
4	PSE-9A	napojna jedinica	1	istosmjerno napajanje motora	1-C9
5	LC2D09F7	kontaktor	1	upravljanje motorom	5-F8, 5-G8
9	XA2EW33B1	NO taster	2	start i signalizacija dolaska vozila	3-E3, 3-E12
7	XA2EW34B2	NC taster	1	taster za hitan stop	3-E11
8	E3Z-D62	senzor udaljenosti	1	detekcija vozila pri prolasku automobila	3-E2
6	XB5AD912R10K	potenciometar	1	mjerenje položaja rampe	3-E5
10	SCO-P56SX025	DC motor	1	podizanje i spuštanje rampe	5-G12
11	A9F54106	osigurač	1	zaštita ispravljača	1-F4
12	K1A001ACH	grebenasta sklopka	3	pokretanje sistema	1-G4, 1-D9, 1-D12
13	LRD086	termički relej	1	zaštita motora od struje opterećenja	5-D7
14	RXG21KD	relej	3	upravljanje motorom	4-E2, 4-E3, 4-E4
15	LP1K0610BD	sklopnik	1	upravljanje motorom	5-C8
15	NSYTRV22	redne stezaljke	47	povezivanje vanjskih elemenata	1-G1,, 5-E12
16	A9A26500	odvodnik napona	1	zaštita od prenapona	1-A4
17	DL1CF380	sijalica	1	indkacija prisustva AC napona u ormaru	1-D5
18	DL1CF220	sijalica	2	indikacija prisustva DC napona u ormaru	1-E11, 1-E8
19	A9D55604	FID sklopka	1	zaštita od elektročnog udara	1-F4
20	NSYS3X4315	razvodni ormar	1	predviđen za montiranje komponenti	

Tabela 3.1: Lista korištene opreme

Predračun opreme

Napomena:

- Dostupne cijene elemenata preuzete su većinskim dijelom sa stranice *ebay.com*, dok su pojedine komponente preuzete sa stranica *dbelectrical.com* i *us.rs-online.com*.
- Prikazanom tabelom 4.1 nisu razmatrani troškovi programiranja PLC-a, ožicavanja i montiranja sistema, dostave komponenti, kao ni cijene kablova.

	\$600															
8600	\$287.64	\$287.64 \$17.15 \$17.15	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$62.62	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$52.69 \$62.62	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$62.62 \$60.41 \$120.56	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$60.41 \$120.56	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$60.41 \$120.56 \$124.04	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$60.41 \$120.56 \$120.56 \$11.66	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$60.41 \$120.56 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$22.69 \$60.41 \$120.56 \$11.40 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$11.66 \$21.49	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$52.69 \$60.41 \$120.56 \$124.04 \$11.66 \$21.49 \$21.49 \$21.49	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$52.69 \$60.41 \$120.56 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$21.49 \$21.49 \$21.49	\$287.64 \$17.15 \$17.15 \$17.15 \$152.98 \$52.56 \$489.67 \$31.78 \$52.69 \$60.41 \$120.56 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$124.04 \$11.66 \$21.49 \$21.49 \$21.49
		- 2 -		2					1 1 1 1 1 2 1 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4	1 2 1 1 1 2 1 8 1 4 1 1	2 1 1 1 1 2 1 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4	1 2 1 1 1 8 1 8 1 7 1 2	1 2 1 1 1 8 1 8 1 7 1 1 2 1	1 2 1 1 1 8 1 8 1 7 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 2 1 1 1 8 1 8 1 7 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	1 2 1 1 1 8 1 8 1 7 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
napojna jedinica	kontaktor	kontaktor NO taster	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej	kontaktor NO taster Senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik	kontaktor NO taster NC taster Senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke	kontaktor NO taster NC taster Senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona	kontaktor NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica	kontaktor NO taster NC taster Senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica	kontaktor NO taster NO taster NC taster Senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica sijalica sijalica termički relej	kontaktor NO taster NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica sijalica sijalica termički relej	kontaktor NO taster NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica sijalica termički relej FID sklopka	kontaktor NO taster NO taster NC taster senzor udaljenosti potenciometar DC motor osigurač grebenasta sklopka termički relej relej sklopnik redne stezaljke odvodnik napona sijalica sijalica termički relej FID sklopka termički relej redne stezaljke
ABL8KF224030 PSE-9A	LC2D09F7	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2	LC2D09F7	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025	LC2D09F7	LC2D09F7	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD	LC2D09F7	LC2D09F7	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LP1K0610BD NSYTRV22 A9A26500	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LP1K0610BD NSYTRV22 A9A26500 DL1CF380	LC2D09F7	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LPIK0610BD NSYTRV22 A9A26500 DL1CF380 DL1CF380 LRD086	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LP1K0610BD NSYTRV22 A9A26500 DL1CF380 DL1CF380 LRD086 A9A26500 DL1CF380	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LP1K0610BD NSYTRV22 A9A26500 DL1CF380 DL1CF220 LRD086 A9D55604 NSYS3X4315	LC2D09F7 XA2EW33B1 XA2EW34B2 E3Z-D62 XB5AD912R10K SCO-P56SX025 A9F54106 K1A001ACH LRD086 RXG21KD LP1K0610BD NSYTRV22 A9A26500 DL1CF380 DL1CF220 LRD086 A9D55604 NSYS3X4315
υ 4 Λ	ر -	6 9 7														

Tabela 4.1: Lista korištene opreme

Lista signala

U sljedećoj tabeli je prikazan popis signala koje PLC prima i šalje, te njihove odgovarajuće varijable u odgovarajućem softverskom okruženju:

Tabela 5.1: Lista signala

Br.	Oznaka	Tip	Kanal	Napomena
1	senzor	DI	10	detektor automobila pri prolasku
2	taster	DI	I1	prijemni signal da se rampa otvori
3	potenciometar	AI	I2	određuje položaj rampe
4	termički_relej	DI	I3	termička zaštita motora
5	hitan_stop	DI	I4	prekid sistema u slučaju nužde
6	start	DI	15	taster za pokretanje sistema
7	motor_poz	DO	Q0	okreće motor u stranu da se rampa podiže
8	motor_neg	DO	Q1	okreće motor u stranu da se rampa spušta
9	motor	DO	Q2	omogućava pokretanje motora

U nastavku slijedi objašnjenje prethodno korištenih skraćenica:

- DI digitalni ulaz,
- DO digitalni izlaz,
- AI analogni ulaz,
- 10 15 ulazi u PLC,
- Q0 Q2 izlazi iz PLC-a.

Grafički dio

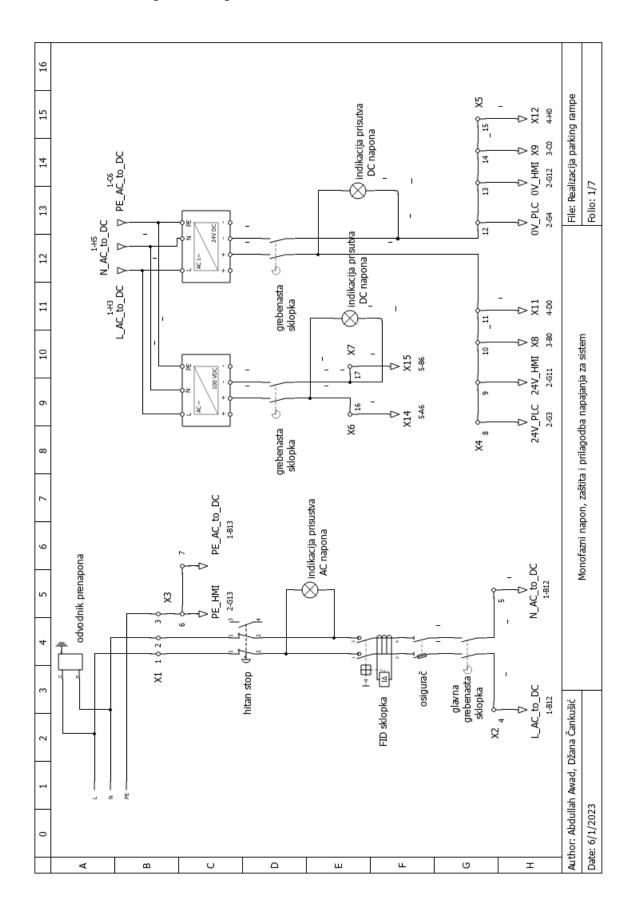
6.1 Principijelna shema

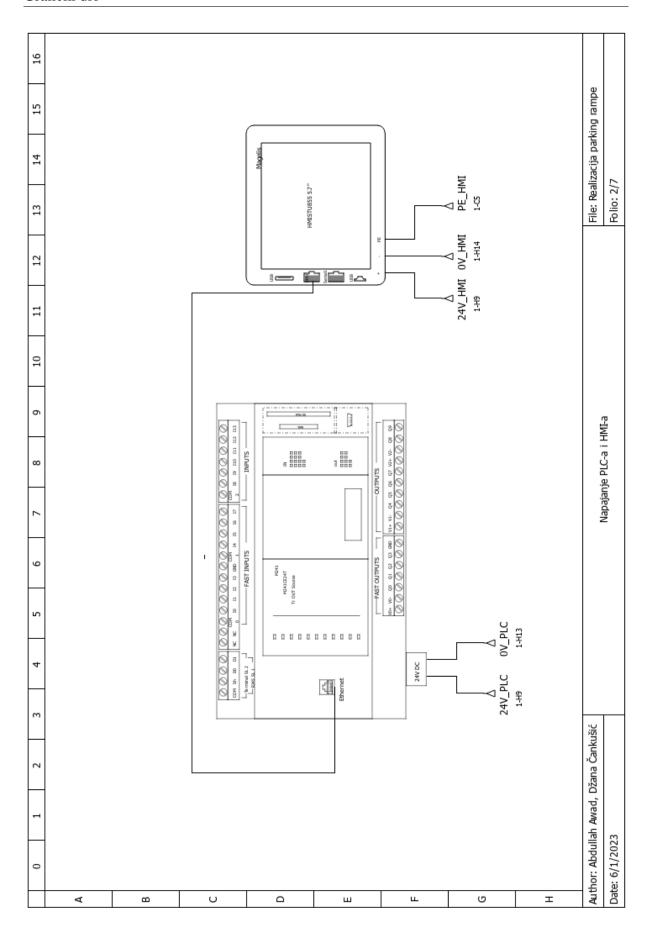
Slika 6.1 daje prikaz principijelne sheme osnovnih komponenti sistema za realizaciju parking rampe.

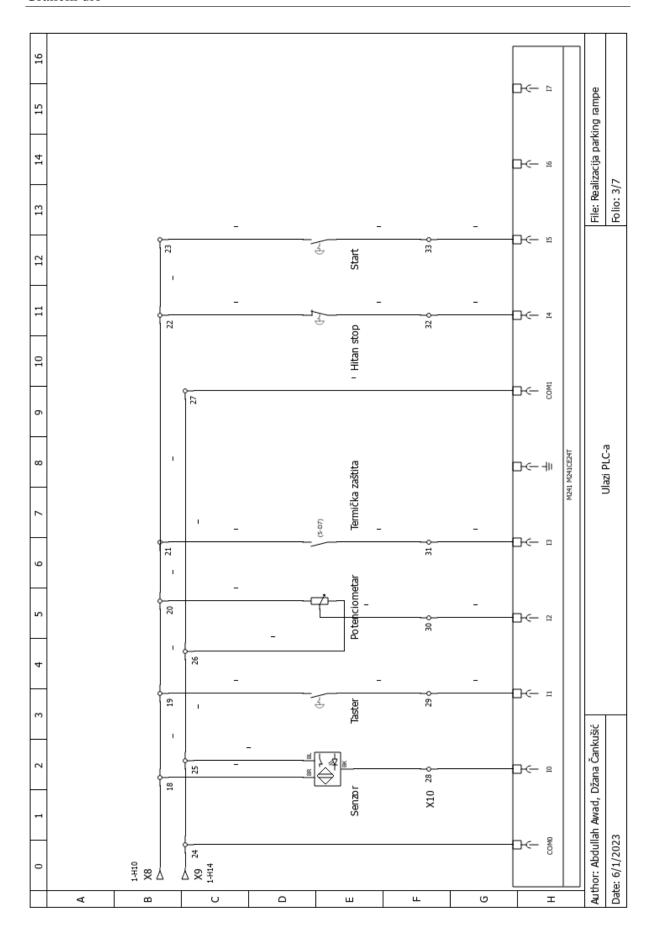

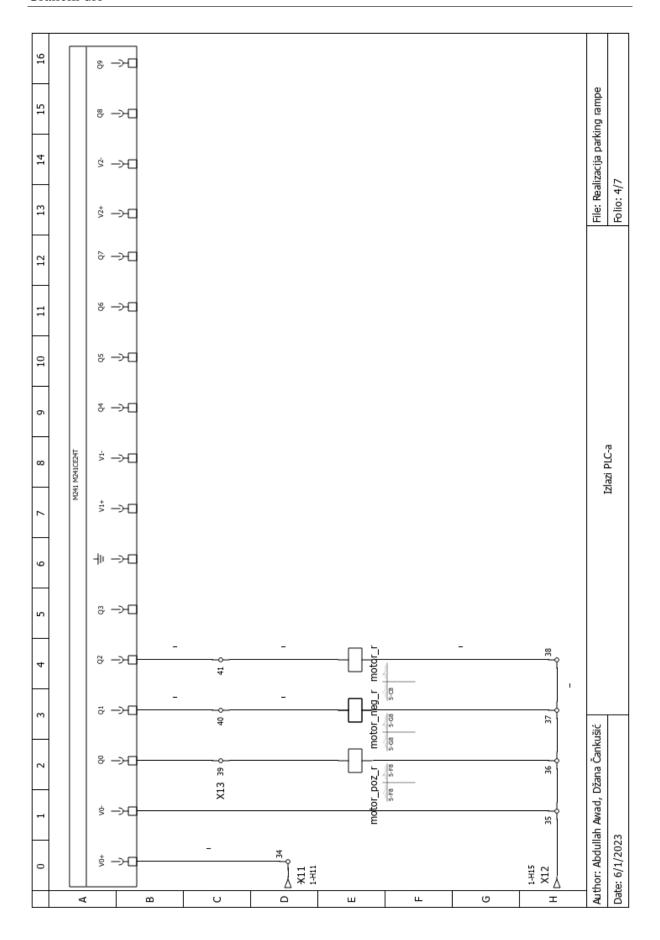
Slika 6.1: Principijelna shema povezivanja

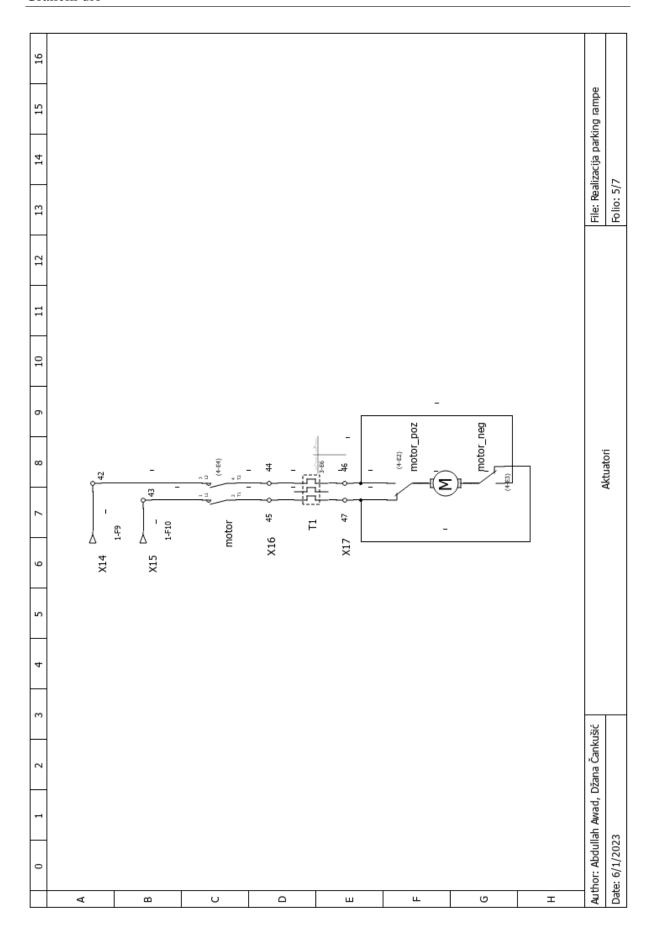
6.2 Shema djelovanja

6.3 Priključni plan

U mnogim slučajevima, kada dođe do kvara nekog elementa u sklopu, potrebno je rastaviti taj sklop kako bismo pronašli uzrok kvara. To može biti prilično zahtjevan i vremenski intenzivan zadatak. Međutim, kako bi se olakšala ta situacija, koriste se redne stezaljke za povezivanje elemenata u sklopu.

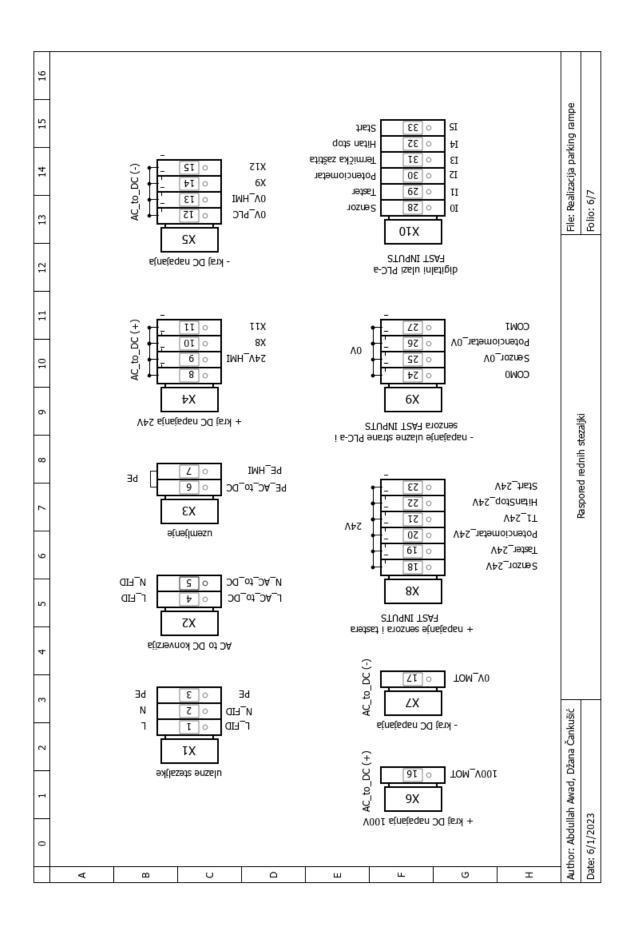
Redne stezaljke su siste priključaka koji omogućuju brzo i jednostavno povezivanje i odspajanje elemenata. Svaki element u sklopu ima svoju oznaku i povezan je s odgovarajućom rednom stezaljkom. Na taj način, kada dođe do kvara, samo je potrebno odspojiti oštećeni element i zamijeniti ga novim, bez potrebe za rastavljanjem cijelog sklopa.

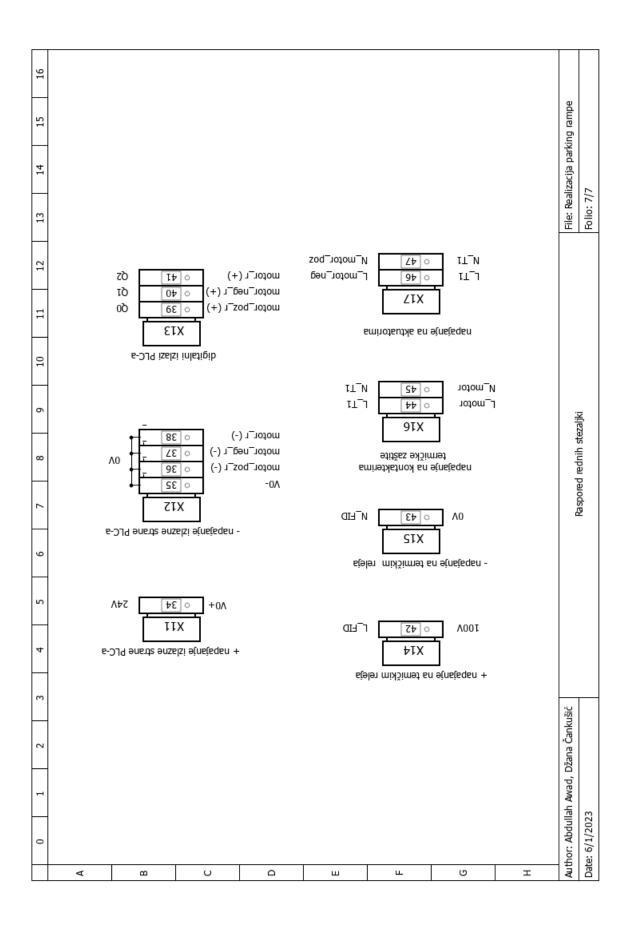
Ove redne stezaljke su podijeljene u 17 grupa, pri čemu svaka od njih ima specifičnu ulogu u sklopu. Na shemama djelovanja je moguće vidjeti kako su te grupe raspoređene i povezane s elementima. Ovakav pristup značajno olakšava održavanje i popravak sklopa jer smanjuje vrijeme potrebno za pristup i zamjenu oštećenih elemenata. Također olakšava održavanje dokumentacije i praćenje veza između elemenata u sklopu.

U shematskom i tabelarnom prikazu ispod se može pronaći legenda sa svim grupama rednih stezaljki i njihovim oznakama, što može pomoći pri identifikaciji i praćenju veza u sklopu.

Skupina	Stezaljka	Oznaka	Napomena
X1	1-3	L, N, PE	ulazne stezaljke monofaznog napajanja
X2	4	L_AC_to_DC	napajanje napojne jedinice (+)
A2	5	N_AC_to_DC	napajanje napojne jedinice (-)
X3	6	PE_AC_to_DC	uzemljenje napojne jedinice
Λ3	7	PE_HMI	uzemljenje HMI-a
	8	24 V_PLC	napajanje PLC-a (+)
X4	9	24 V_HMI	napajanje HMI-a (+)
Λ4	10	X8	prosljeđivanje 24 VDC napajanja skupini X8
	11	X11	prosljeđivanje 24 VDC napajanja skupini X11
	12	0 V_PLC	napajanje PLC-a (-)
X5	13	0 V_HMI	napajanje HMI-a (-)
AS	14	Х9	prosljeđivanje 0 VDC napajanja skupini X9
	15	X12	prosljeđivanje 0 VDC napajanja skupini X12
X6	16	100 V_MOT	napajanje motora (+)
X7	17	0 V_MOT	napajanje motora (-)
	18	Senzor	dovođenje 24 VDC na Vcc pin senzora
	19	Taster	dovođenje 24 VDC na kraj tastera
X8	20	Potenciometar	dovođenje 24 VDC na kraj potenciometra
Λο	21	Termička zaštita	dovođenje 24 VDC na kraj tastera
	22	Hitan stop	dovođenje 24 VDC na NO kontakt tastera
	23	Start	dovođenje 24 VDC na NO kontakt tastera
	24	COM0	izlaz COM0 PLC-a
X9	25	Senzor	dovođenje 0 VDC na Gnd pin senzora
A9	26	Potenciometar	dovođenje 0 VDC na kraj potenciometra
	27	COM1	izlaz COM1 PLC-a
	28	10	digitalni ulaz I0 PLC-a
	29	I1	digitalni ulaz I1 PLC-a
X10	30	I2	digitalni ulaz I2 PLC-a
AIU	31	I3	digitalni ulaz I3 PLC-a
	32	I4	digitalni ulaz I4 PLC-a
	33	I5	digitalni ulaz I5 PLC-a

Skupina	Stezaljka	Oznaka	Napomena
X11	34	V0+	napajanje V0+ digitalnog uizaza PLC-a
	35	V0-	napajanje V0- digitalnog izlaza PLC-a
X12	36	motor_poz_r (-)	dovođenje 0 VDC na relej za motor_poz
X12	37	motor_neg_r (-)	dovođenje 0 VDC na relej za motor_neg
	38	motor_r (-)	dovođenje 0 VDC na relej motor_r
	39	motor_poz_r (+)	digitalni izlaz Q0
X13	40	motor_neg_r (+)	digitalni izlaz Q1
	41	motor_r (+)	digitalni izlaz Q2
X14	42	L_T1	dovođenje 100VDC na motor preko term. zaštite
X15	X15 43 N_T1		dovođenje OVDC na motor preko term. zaštite
X16	44	L_motor	spajanje termičke zaštite na kontakter
Alu	45	N_motor	spajanje termičke zaštite na kontakter
X17	46	L_motor_neg	spajanje motora preko termičke na 100 VDC
Λ1/	47	N_motor_poz	spajanje motora preko termičke zaštite na 0 VDC

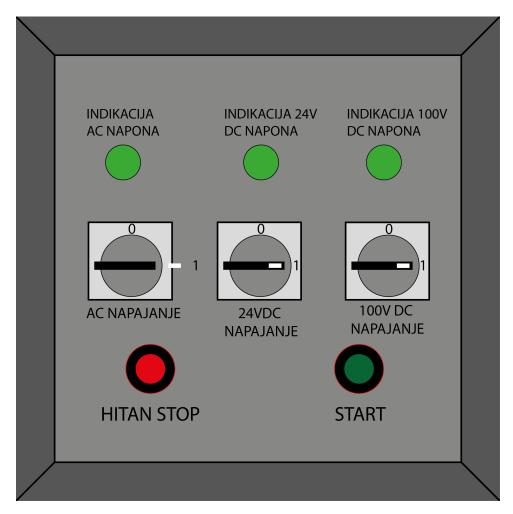

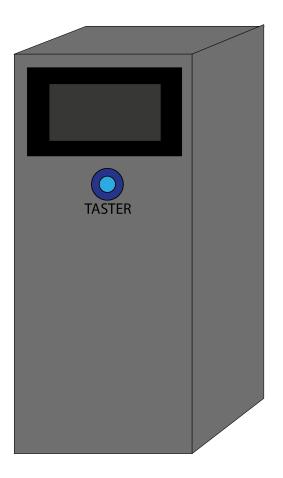
6.4 Pregledni nacrt

Sa vanjske strane razvodnog ormara nalazi se glavna sklopka za dovod DC napajanja, dva dugmad za start i stop sistema te dvije sijalice za indikaciju napona kao na slici 6.2.

Na slici 6.3 se nalazi izgled stuba na kojem je prikazan HMI preko kojeg prima poruke i taster čijim pritiskom korisnik šalje signal za podizanje rampe.

Slika 6.2: Spoljašnji izgled razvodnog ormara

Slika 6.3: Stub sa ekranom i tasterom za podizanje rampe

Softversko rješenje

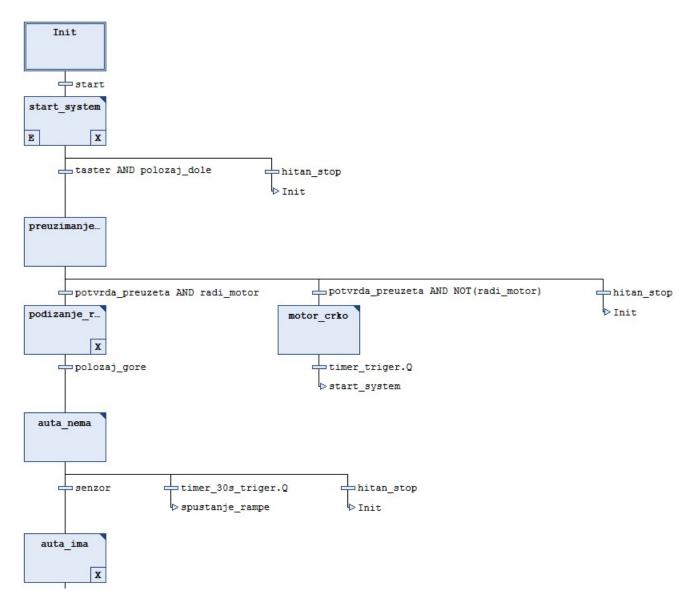
U sklopu softverskog okruženja SoMachine u nastavku je dat kod koji obavlja sve funkcionalnosti opisane u dijelu Prijedlog rješenja. Kod je pisan putem SFC metode (eng. Sequential function chart) tj. pisan je u blokovima od kojih svaki blok može posjedovati ulaznu akciju, aktivnu akciju i izlaznu akciju a između blokova se prelazi ostvarivanjem istinitosti u tranzicijskim dijelovima. Prikaz SFC blokova za prijedlog rješenja parking rampe je dat slikama 7.1 i 7.2.

Kod je sastavljen od 4 POU-a sa nazivima: POU, rampa_dole, rampa_gore i termickiRelej. Glavni POU sadrži 9 blokova kao što se vidi i na slikama 7.1 i 7.2, a kodovi za blokove su dati u nastavku:

1. start_system_entry

```
motor_poz := FALSE;
motor_neg := FALSE;
motor := FALSE;
potvrda := FALSE;
potvrda_preuzeta := FALSE;
start := FALSE;
hitan_stop := FALSE;
okidac_senzor := FALSE;
timer_triger ( CLK := pom );
timer_30s_triger ( CLK := pom );
timer_5s (IN := pom);
pocetak := TRUE;
```

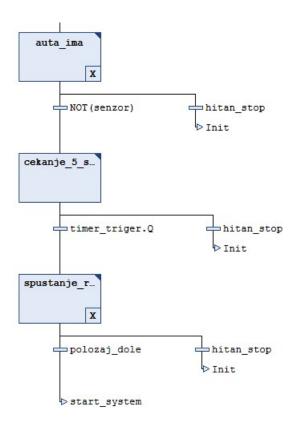
2. start_system_active

Slika 7.1: Blokovi SFC dijagrama

3. start_system_exit

```
motor := FALSE;
motor_poz := FALSE;
motor_neg := FALSE;
```


Slika 7.2: Blokovi SFC dijagrama

```
potvrda := TRUE;
vrijeme_dana := TIME();
pocetak := FALSE;
```

4. motor_crko_active_0

```
timer_5s (IN := potvrda_preuzeta AND NOT(radi_motor
    ), PT := T#5S);
timer_triger ( CLK := timer_5s.Q );
```

5. Podizanje_rampe_active

6. Podizanje_rampe_exit

```
motor_poz := FALSE;
motor := FALSE;
```

7. auta_nema_active

```
timer_30s (IN := okidac_timer_30, PT := T#30S);
           timer_30s_triger ( CLK := timer_30s.Q );
           okidac_timer_30 := FALSE;
8. auta ima exit
           okidac senzor := TRUE;
9. cekanje_5_sekundi_active
           timer_5s (IN := okidac_senzor, PT := T#5S);
           timer_triger ( CLK := timer_5s.Q );
           okidac_senzor := FALSE;
10. spustanje_rampe_active
           motor := TRUE;
           motor_neg := TRUE;
           WHILE potenciometar >= 255 DO
                    potenciometar := potenciometar - 1;
           END_WHILE;
11. spustanje_rampe_exit
           motor_neg := FALSE;
           motor := FALSE;
12. rampa_dole
           IF (potenciometar >= 254 AND potenciometar <= 257)</pre>
              THEN
                    polozaj_dole := TRUE;
           ELSE
                    polozaj_dole := FALSE;
           END_IF;
13. rampa_gore
           IF (potenciometar >= 510 AND potenciometar <= 512)</pre>
              THEN
                    polozaj_gore := TRUE;
           ELSE
                    polozaj_gore := FALSE;
           END_IF;
14. termickiRelej
           IF Termicki_relej=TRUE THEN
                    radi_motor := FALSE;
           END_IF
```

Uputstvo za rukovanje

Prilaskom automobila do parking rampe pojavljuje se displej sa izgledom kao na slici 8.1, potrebno je pritisnuti jedini taster kojim sebi podižete rampu.

Slika 8.1: Početni panel na displeju

Pritiskom na taster izaći će karta na kojem je ispisano vrijeme ulaska, morate preuzeti kartu prije otvaranja rampa i prolaska, izgled na displeju se također mijenja i izgleda kao na slici 8.2. Također, rampa će se podignuti i čekati da automobil prođe, prikazat će se poruka da možete proći kao na slici 8.3. Ukoliko automobil ne prođe u trajanju od 30 sekundi rampa će se spustiti i potrebno je da ponovo pritisnete na taster. Nakon što senzor detektuje da je automobil prošao, rampa će se početi spuštati nakon 5 sekundi i prikazat će se početni ekran na displeju.

Slika 8.2: Panel da se preuzme potvrda na displeju

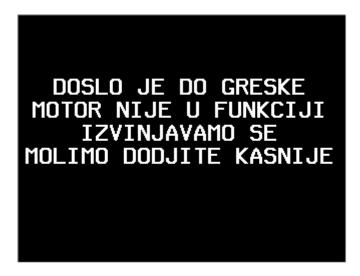

Slika 8.3: Panel poruke na displeju

Ukoliko se desi da nestane papira za preuzimanje potvrde, sistem će da priupita korisnika da upiše vrijeme kod sebe i izbaci sljedeću poruku kao na slici 8.4.

Slika 8.4: Nema papira u sistemu

Slika 8.5: Motor ne radi

Također, može se desiti greška na motoru te da prestane da radi. Ukoliko bi došlo do takve situacije sistem bi izbacio sljedeću poruku kao na slici 8.5.

Zaključak

Cilj projekta je bio implementirati sistem koji omogućava korisniku da pritiskom na taster otvori rampu kako bi omogućio prolazak vozila, te da se nakon određenog vremena rampa automatski spusti ukoliko vozilo nije prošlo. Ukoliko vozilo ne prođe u određenom vremenskom roku, korisnik mora ponovo pritisnuti taster kako bi rampa bila podignuta.

Korišćenje PLC-a kao kontrolera za ovakav sistem pokazalo se kao veoma efikasno rešenje. PLC nam omogućava brzo i precizno izvršavanje komandi, kao i lahko upravljanje različitim ulazima i izlazima. Programski jezik SoMachine je jednostavan za korišćenje i omogućava nam da na efikasan način implementiramo željene funkcionalnosti.

U zaključku, kroz ovaj seminarski rad smo uspješno realizovali sistem parking rampe uz pomoć PLC-a i programskog jezika SoMachine. Sistem je pokazao pouzdanost i efikasnost u otvaranju i zatvaranju rampe, uz mogućnost prilagođavanja prema specifičnim zahtevima.